

Krajowy Fundusz Szkoleniowy w roku 2018

Materiał informacyjny dla pracodawców

Styczeń 2018r.

Wstęp

Krajowy Fundusz Szkoleniowy, w skrócie KFS, jest to instrument rynku pracy wprowadzony w 2014 roku nowelizacją ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. 17.1065 z późn. zm.). Jego istotą jest przeznaczenie części składki odprowadzanej przez pracodawców na Fundusz Pracy na wsparcie kształcenia ustawicznego podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy.

KFS adresowany jest zarówno do **pracowników jak i pracodawców**, którzy chcieliby skorzystać z różnych form kształcenia ustawicznego. Głównym celem KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. O dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego mogą wystąpić wszystkie podmioty definiowane jako pracodawcy, w rozumieniu wart. 2 ust. 1 pkt 25 ustawy *o promocji zatrudnienia...*, tj. każda jednostka organizacyjna, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, **jeżeli zatrudnia co najmniej jednego pracownika**. Nie ma znaczenia, na jaki rodzaj umowy o pracę zatrudnieni są pracownicy korzystający z kształcenia wspieranego środkami KFS, a także czy jest to praca na pełen czy część etatu. Środki KFS przekazane pracodawcom prowadzącym działalność gospodarczą w rozumieniu prawa konkurencji UE, stanowią pomoc *de minimis*.

Zasady tworzenia i wydatkowania KFS regulują przepisy ww. ustawy:

- ✓ art. 69a i 69b mówi o utworzeniu i przeznaczeniu środków KFS,
- ✓ art. 109 ust. 2d-2n określa zasady podziału środków KFS i ustalenia limitów,
- ✓ art. 22 ust 1 i 4 pkt 3 i 4 określa zadania Rady Rynku Pracy,
- ✓ art. 4 ust. 1 pkt 7, lit. h - i wskazuje zadania ministra właściwego do spraw pracy,
- ✓ art. 8 ust. 1 pkt 2a określa zadania samorządu województwa,
- ✓ art. 9 ust. 1 pkt 3c określa zadania samorządu powiatu.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego określa natomiast szczegółowy sposób i tryb przyznania pracodawcom środków na kształcenie ustawiczne.

Poniższy materiał informacyjny został przygotowany w celu ułatwienia korzystania ze środków KFS w roku 2018. Pracodawców, którzy w ubiegłym roku starali się o środki z KFS informujemy, iż większość ogólnych zasad wydatkowania KFS pozostaje bez zmian.

Środki KFS w roku 2018

Na finansowanie zadań w ramach KFS w roku 2018 przeznaczone zostały środki stanowiące 1% przychodów Funduszu Pracy uzyskanych z obowiązkowej składki na Fundusz Pracy wykazanej w sprawozdaniu budżetowym za rok 2016, to jest kwota **105 608 tys. zł.** Środki KFS zostały podzielone w sposób następujący:

- 1) kwota **510 tys. zł.**, czyli ok. 0,5% środków KFS, została przeznaczona na działania określone w art. 69a ust.2 pkt 2-5 ustawy i podzielona na 17 równych części pomiędzy Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz 16 Wojewódzkich Urzędów Pracy; dla każdego z tych podmiotów przypada kwota **30 tys. zł.**;
- 2) pozostała kwota **105 098 tys. zł.**, została przeznaczona na działania Powiatowych Urzędów Pracy, z czego:
 - **80%**, tj. kwota **84 078,4 tys. zł.** będzie wydatkowana zgodnie z priorytetami Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (tzw. limit podstawowy);
 - **20%**, tj. kwota **21 019,6 tys. zł.** stanowiąca tzw. rezerwę KFS będzie wydatkowana zgodnie z priorytetami Rady Rynku Pracy.

W planie KFS na 2018 rok (informacja dostępna jest na stronie www ministerstwa) pula 80% środków, tak jak dotychczas została podzielona na województwa proporcjonalnie do wysokości zatrudnienia w województwie. Określony został w ten sposób tzw. podstawowy limit środków dla województwa dzielony na podstawie zapotrzebowań samorządów powiatów przez zarząd województwa.

Tabela 1. Plan wydatkowania KFS w 2018r. w części wydzielonej na działania MRPiPS i WUP oraz przeznaczonej dla PUP, wg województw (kwoty w tys. zł).

Podmioty	Kwota na działania MRPiPS i WUP	Kwota na działania PUP wg województw
<i>MRPiPS</i>	30,0	0
<i>Dolnośląskie</i>	30,0	6 390,1
<i>Kujawsko-Pomorskie</i>	30,0	4 481,4
<i>Lubelskie</i>	30,0	4 397,3
<i>Lubuskie</i>	30,0	2 194,4
<i>Łódzkie</i>	30,0	5 708,9
<i>Małopolskie</i>	30,0	7 331,6
<i>Mazowieckie</i>	30,0	12 712,7
<i>Opolskie</i>	30,0	2 043,1
<i>Podkarpackie</i>	30,0	4 279,6
<i>Podlaskie</i>	30,0	2 438,3
<i>Pomorskie</i>	30,0	5 179,2
<i>Śląskie</i>	30,0	9 753,1
<i>Świętokrzyskie</i>	30,0	2 623,2
<i>Warmińsko-Mazurskie</i>	30,0	2 833,4
<i>Wielkopolskie</i>	30,0	8 197,6
<i>Zachodniopomorskie</i>	30,0	3 514,5
REZERWA OGÓLEM	0	21 019,6

Priorytety wydatkowania KFS w roku 2018

Minister właściwy ds. pracy określił następujące priorytety wydatkowania KFS w 2018 r:

- 1) wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- 2) wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy;
- 3) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

Rada Rynku Pracy zdefiniowała następujące priorytety wydatkowania **tzw. rezerwy** KFS:

- a) wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- b) wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia.

W formułowaniu priorytetów wydatkowania środków KFS na rok 2018 kluczową rolę odegrała konieczność zapobiegania coraz bardziej widocznym na rynku pracy lukom kompetencyjnym, utrudniającym rekrutację pracowników w wielu dziedzinach działalności gospodarczej. Zatem priorytet nr 1 promuje działania szkoleniowe zapobiegające utracie zatrudnienia i ma ułatwić tzw. rekrutację wewnętrzną na stanowiska w zawodach, w których występują niedobory kadrowe. Określając ten priorytet minister wyszedł naprzeciw oczekiwaniom partnerów społecznych, gł. pracodawców, którzy dostrzegają braki nie tylko kompetencji ściśle zawodowych, wąsko-specjalistycznych, ale także ogólnozawodowych, koniecznych do zapewnienia skutecznej współpracy w zespole i z klientami zewnętrznymi, czy pełnienia funkcji organizatorskich/ kierowniczych.

Kolejnym krokiem wychodzącym naprzeciw oczekiwaniom partnerów społecznych było zwrócenie uwagi poprzez priorytet nr 2 także na przygotowanie personelu do podejmowania wyzwań, które niesie postęp techniczny i technologiczny, zapewniający rozwój firmie i konkurencyjną pozycję na rynku.

Priorytet nr 3 ministra wynika z zobowiązania zapisanego w Strategii Kapitału Ludzkiego do wsparcia osób pracujących w szczególnie trudnych warunkach; osoby te powinny mieć ułatwione możliwości przekwalifikowania się, aby pozostać na rynku pracy.

Priorytet a) Rady Rynku Pracy pozwala na opłacenie ze środków rezerwy kształcenia ustawicznego tylko o charakterze ściśle zawodowym (w zawodach deficytowych), a więc zawęża zakres dofinansowania w porównaniu z priorytetem nr 1 ministra, ponieważ kwota do dyspozycji jest znacznie niższa.

Priorytet b) Rady Rynku Pracy promuje inwestowanie w kształcenie ustawiczne osób starszych, wzorem lat 2014/2015, co ma zapobiec ich przedwczesnej dezaktywizacji.

Rozpatrywanie przez powiatowe urzędy pracy wniosków pracodawców o dofinansowanie z KFS kształcenia ustawicznego w roku 2018

- 1) W pierwszej kolejności do rozpatrzenia kwalifikują się wnioski, które spełniają wymagania przynajmniej jednego z priorytetów ministra właściwego ds. pracy.
- 2) PUP może rozpatrzyć pozytywnie wniosek pracodawcy, który nie wpisuje się w żaden z priorytetów ministra jedynie wtedy, kiedy pozostaną w jego dyspozycji środki po rozpatrzeniu wniosków spełniających priorytety. Przeznaczenie środków KFS na wnioski niespełniające priorytetów, jeśli w powiecie istnieje zapotrzebowanie na wsparcie z tego funduszu zgodne z priorytetami, nie powinno mieć miejsca.
- 3) Przy kwalifikowaniu wniosków do dofinansowania (np. ustalaniu rankingu wnioskodawców) brane będą pod uwagę wszystkie kryteria oceny wniosku określone w §6 ust 5 znowelizowanego w 2016 r. rozporządzenia w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego.
- 4) Określenie wagi poszczególnych elementów (kryteriów) oceny wniosku pozostawia się urzędowi.
- 5) Szczególną uwagę jednak należy zwrócić na uzasadnienie konieczności odbycia konkretnej formy kształcenia ustawicznego i wykazaną w nim zgodność kompetencji nabywanych przez uczestników kształcenia ustawicznego z potrzebami lokalnego lub regionalnego rynku pracy oraz na udokumentowanie jakości usługi finansowanej ze środków KFS (odpowiednio par. 6 ust. 5 pkt. 2 oraz pkt. 4 ww. rozporządzenia).
- 6) Zakwalifikowany do dofinansowania wniosek nie musi spełniać wszystkich kryteriów wymienionych w par. 6 ust. 1-6 rozporządzenia. Wniosek niespełniający kryterium nie musi być a priori odrzucony, jednak powinien mieć mniejsze szanse na dofinansowanie, i być rozpatrywany po rozdysponowaniu środków na wnioski spełniające kryteria.
- 7) Nabór wniosków o dofinansowanie kształcenia ustawicznego można powtarzać, co powinno ułatwić organizację wydatkowania środków publicznych, a także zapewnić finansowanie przede wszystkim tych wniosków pracodawców, które spełniają wymagania określone w priorytetach ministra i Rady Rynku Pracy.
- 8) Wprowadzona możliwość negocjacji między starostą a pracodawcą jest usankcjonowaniem stosowanej na co dzień praktyki. W przypadku niewystarczających środków KFS pozostających w dyspozycji urzędu pracy, dla pracodawców atrakcyjne może być uzyskanie choćby częściowego wsparcia. Wyniki negocjacji powinny być odzwierciedlone w umowie.
- 9) Urzędy pracy przy planowaniu naboru powinny pamiętać o tym, że wszystkie zasady naboru, wymagania i ewentualne obostrzenia muszą zostać jednoznacznie sformułowane przed ogłoszeniem naboru i dostępne dla wszystkich potencjalnie zainteresowanych złożeniem wniosku o dofinansowanie. Urząd pracy nie powinien zmieniać zasad czy wprowadzać ograniczeń w dostępie do środków KFS w trakcie trwania naboru wniosków.

Komentarz do elementów branych pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosków

10) Potrzeby rynku pracy jako element pomagający w ocenie zasadności przyznania dofinansowania kształcenia ustawicznego określone są zgodnie z ustawą *o promocji (...)* przez samorząd powiatu i województwa na podstawie badań, analiz i sprawozdań dot. rynku pracy, w tym –monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, ocen sytuacji na rynku pracy sporządzanych na potrzeby powiatowej rady rynku pracy oraz organów zatrudnienia. Należy przypomnieć, że – zgodnie z rozporządzeniem *w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy* - w ramach realizacji usługi organizacji szkoleń dla osób bezrobotnych, powiatowy urząd pracy sporządza listę zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji umiejętności zawodowych, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności, z wykorzystaniem:

- ✓ strategii rozwoju województwa;
- ✓ wyników analiz ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców krajowych oraz informacji o wolnych miejscach pracy zamieszczanych w prasie i Internecie;
- ✓ wyników analiz i prognoz rynku pracy oraz badań popytu na pracę, kwalifikacje i umiejętności zawodowe, w tym monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, prowadzonych przez samorząd województwa i samorząd powiatu;
- ✓ zgłoszeń pracodawców, organizacji pracodawców i organizacji związkowych.

Powyższe badania i analizy mogą służyć jako źródła danych o potrzebach rynku pracy.

11) Certyfikat jakości usług posiadany przez wybranego przez pracodawcę realizatora kształcenia ustawicznego jest elementem pozwalającym premiować (wyżej oceniać) wnioski, w których realizator taki dokument posiada. Nie ma listy dopuszczonych certyfikatów. Powinny obowiązywać te, które są powszechnie uznawane. Brak certyfikatu nie może być powodem do odrzucenia wniosku.

12) Plany dot. dalszego zatrudnienia pracowników objętych wsparciem nie są formalnym zobowiązaniem ale informacją wspomagającą uzasadnienie wniosku. W przypadku wniosku dotyczącego kształcenia ustawicznego samego pracodawcy plany dotyczące dalszego zatrudnienia można zastąpić krótką informacją na temat planów co do działania firmy w przyszłości.

13) Ograniczenia finansowe w dysponowaniu środkami KFS przez urząd pracy jako element brany pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosków oznacza, że w przypadku niewystarczających środków KFS urząd może zastosować dotatkowe kryteria, np. zwracać uwagę na wnioski niewielkich firm albo wnioski pracodawców niekorzystających do tej pory ze środków KFS. Ważne jest, aby zasady te zostały sformułowane jasno i przed ogłoszeniem naboru.

Komentarz do gospodarowania środkami rezerwy KFS

- 14) **W 2018 r. odmiennie niż dotychczas, wnioski pracodawców składane o środki z puli rezerwy, aby kwalifikowały się do rozpatrzenia, nie muszą spełniać jednocześnie priorytetów i ministra i Rady Rynku Pracy.** Obie puli są traktowane odrębnie, ze względu na treść priorytetów na rok 2018, przyjętych w wyniku dyskusji z Radą Rynku Pracy.

Komentarz do stosowania priorytetów wydatkowania KFS w 2018 roku

PRIORYTETY MINISTRA WYDATKOWANIA 80% ŚRODKÓW KFS

AD. PRIORYTET nr 1- środki KFS przeznacza się przede wszystkim na wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych.

- 1) Przyjęte sformułowanie priorytetu nr 1 pozwala na sfinansowanie kształcenia ustawicznego w zakresie umiejętności ogólnozawodowych (w tym tzw. kompetencji miękkich), o ile powiązane są one z wykonywaniem pracy w zawodzie deficytowym (uwaga – jest to zmiana w stosunku do ubiegłego roku).
- 2) Wnioskodawca, który chce spełnić wymagania priorytetu nr 1 powinien udowodnić, że wskazana forma kształcenia ustawicznego dotyczy zawodu deficytowego na terenie danego powiatu bądź województwa. Oznacza to zawód zidentyfikowany jako deficytowy w oparciu o wyniki najbardziej aktualnych badań/ analiz, takich jak np.:
 - ✓ „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” (Raport lub Informacja sygnalna),
 - ✓ „Barometr zawodów”,
 - ✓ „Zarejestrowani bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności (...),
 - ✓ badania realizowane przez same urzędy ze środków KFS lub w ramach projektów finansowanych z EFS, w tym także badania dotyczące perspektywy rozwoju branż,
 - ✓ plany i strategie rozwoju (np. planowane inwestycje strategiczne).
- 3) Urząd pracy przed ogłoszeniem naboru wniosków powinien zdecydować, czy będzie brał pod uwagę sytuację tylko terenu powiatu czy całego województwa oraz wybrać konkretne badania, na które będzie powoływał się przy ocenie składanych wniosków.
- 4) Wyniki badań, które powiatowy urząd pracy będzie wykorzystywał przy analizie wniosków pracodawców powinny być ogólnodostępne. Pracodawcy powinni mieć możliwość zapoznania się z nimi najpóźniej w momencie ogłoszenia naboru wniosków.
- 5) Urząd pracy w momencie ogłaszania naboru wniosków powinien wskazać ścieżkę dostępu do danych, które będą podstawą do oceny, czy wniosek dotyczy zawodów, na które obserwowane jest i będzie zapotrzebowanie.
- 6) Pracodawca wnioskujący o dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników zatrudnionych na terenie innego powiatu lub województwa niż siedziba powiatowego urzędu pracy, w którym składany jest wniosek o dofinansowanie, powinien wykazać, że zawód jest deficytowy dla miejsca wykonywania pracy. PUP powinien określić przy naborze czy będzie analizował sytuację powiatu czy województwa właściwego dla wykonywania pracy.

AD. PRIORYTET nr 2 – wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy.

- 1) Wnioskodawca, który chce spełnić wymagania priorytetu nr 2 powinien udowodnić, że w ciągu jednego roku przed złożeniem wniosku bądź w ciągu trzech miesięcy po jego złożeniu zostały/zostaną zakupione nowe maszyny i narzędzia, bądź będą wdrożone nowe technologie i systemy, a pracownicy objęci kształceniem ustawicznym będą wykonywać nowe zadania związane z wprowadzonymi/ planowanymi do wprowadzenia zmianami.
- 2) Nie przygotowano zamkniętej listy dokumentów, na podstawie których powiatowy urząd pracy ma zdecydować, czy złożony wniosek wpisuje się w priorytet nr 2. Stosowna decyzja ma zostać podjęta na podstawie jakiegokolwiek wiarygodnego dokumentu dostarczonego przez wnioskodawcę, np. kopii dokumentów zakupu, decyzji dyrektora/ zarządu o wprowadzeniu norm ISO, itp., oraz logicznego i wiarygodnego uzasadnienia.
- 3) Wsparciem kształcenia ustawicznego w ramach priorytetu nr 2 można objąć jedynie pracownika, który w ramach wykonywania swoich zadań zawodowych/ na stanowisku pracy korzysta lub będzie korzystał z nowych technologii i narzędzi pracy.

AD. PRIORYTET nr 3 - wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

- 1) Priorytet nr 3 promuje działania wobec osób pracujących w warunkach niszczących zdrowie i w szczególności powinien objąć osoby, które nie mają prawa do emerytury pomostowej (w stosunku do lat 2016 i 2017 nie ma tu żadnych zmian).
- 2) Wykaz prac w szczególnych warunkach stanowi załącznik nr 1, a prac o szczególnym charakterze - załącznik nr 2 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku *o emeryturach pomostowych* (Dz. U. z 2008 Nr 237, poz. 1656 z późn. zm.).

PRIORYTETY RADY RYNKU PRACY WYDATKOWANIA 20% REZERWY KFS

WAŻNE: Pracodawca aby skorzystać ze środków rezerwy KFS musi spełnić wyłącznie wymagania priorytetów wydatkowania rezerwy, określonych przez Radę Rynku Pracy.

AD. PRIORYTET a) wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych

- 1) Przyjęte sformułowanie priorytetu a) rezerwy KFS pozwała na sfinansowanie kształcenia ustawicznego wyłącznie w zakresie umiejętności ściśle zawodowych, o ile powiązane są one z wykonywaniem pracy w zawodzie deficytowym: nie przewiduje się finansowania tzw. kompetencji miękkich. Priorytet ten jest tożsamy z priorytetem

ministra obowiązującym przy wydatkowaniu środków KFS w 2017 r. i stanowi zawężenie w stosunku do priorytetu ministra nr 1 ustalonego na 2018 r.

- 2) Należy zwrócić uwagę, że granica pomiędzy szkoleniami zawodowymi a tzw. „miękkimi” nie jest jednoznaczna. Przykładowo: szkolenie dotyczące umiejętności autoprezentacji i nawiązywania kontaktów interpersonalnych dla sprzedawcy czy agenta nieruchomości jest jak najbardziej szkoleniem zawodowym. Podobnie przy szkoleniach językowych – dla kierowcy TIR-a jeżdżącego na trasach międzynarodowych kurs języka obcego jest szkoleniem zawodowym. W takich przypadkach kluczową rolę odgrywa uzasadnienie odbycia szkolenia i na tej podstawie powiatowy urząd pracy będzie mógł podjąć decyzję co do przyznania dofinansowania.

AD. PRIORYTET b) wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia

- 1) W ramach priorytetu b) Rady Rynku Pracy środki rezerwy KFS będą mogły sfinansować kształcenie ustawiczne osób wyłącznie w wieku powyżej 45 roku życia (zarówno pracodawców, jak i pracowników).
- 2) Decyduje wiek osoby, która skorzysta z kształcenia ustawicznego, w momencie składania przez pracodawcę wniosku o dofinansowanie w PUP.